

Кимки ўзининг маънавий қувватидан фойдаланмаса, бу қувват уни тарк этади.

Янис РАЙНИС

Ma'rifat

МАЪРИФАТ * ХАЛҚ ЗИЁЛИЛАРИ ГАЗЕТАСИ * مەرىفەت

1931 йилдан чиқа бошлаган 2002 йил 13 февраль, чоршанба Баҳоси сотувда эркин нархда № 12 (7415)

Мирзачўл туманидаги 16-мактаб директори Жумақул Темирбеков ўзи ташкил этган фермер хўжалиги маблагидан мазкур ўқув йилида мактаб ўқувчиларини юз фоиз дарсликлар билан таъминлади. Айни пайтда, кам таъминланган оилалар фарзандларига иссиқ кийимлар тарқатиб, савоб ишга қўла уратган фермер хўжалигини туман ҳокимлиги солиқ тўловларидан озод этди.

МИЛЛИЙ ҒУРУР МИЛЛАТПАРВАР ШОИР ИЖОДИДА

Миллий тил, миллий рух масаласи Соҳибқирон Темир даврида давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Унгача Аҳмад Ясавий, Сулаймон Боқирғоний, Юсуф Хос Хожиб, Адиб Аҳмадлар бу буюк жараёнга пойдевор бўларлик фикрларни майдонга ташлаган эдилар. Амир Темир саройда ва саройга мансуб бўлмаган доираларда туркий руҳни жонлантира билди. Бу аввало тилга бўлган эътибордан бошланди. Лекин она тилида ёзишнинг кенг қанот ёзгани темирийлар билан боғлиқдир.

Улугбек Мирзо даврида Мовароуннахрда, Бойсунқур Мирзо даврида Хиротда маданият ривожини кенг йўлга қўйилди. Илм-фан, амалий санъат жуда ривожланди, адабиётнинг барча йўналиши гоёта раванк топди.

Алишер Навоий бутун фаолиятида ва ижодиётида ана шу миллий рух, миллий заминнинг олмос қирраларини кўрсатиб берди. "Муҳокамат ул-луғатайн" тилнинг муҳофазакори бўлди, унинг ҳар қандай йўналишдаги ижод учун яроқли эканини илмий асослаб, амалда ўз ижоди билан кўрсата билди. Навоийнинг бу асари, буюк бобомизнинг оташин ватанпарвар сифатида она тили ва адабиёти тақдирини ҳақида қайғургани, бу масалалар давлат аҳамиятига молик масалалар деб қарагани, халқни маърифатли унинг миллий маданиятини эса мунтазам ривожланишда қўришга интилангани далолат берувчи асардир. Унда ўзбек тили ва адабиёти форсий тил ва унда яратилган адабиёт билан қиёсланиб, тарихий шароит, ижтимоий сиёсий воқеалар билан боғлиқ ҳолда қузатилади ҳамда таҳлил қилинди.

Навоий она тилида ижод қилмайдиган ёхуд кам ёзадиган ижодкорлар ҳақида куюниб ёзди: "Бу халқ орасидан пайдо бўлган таъб аҳли салоҳият ва таъбирларини ўз тиллари турғоч, ўзга тил билла зоҳир қилмаса эрди ва ишга буюрмасалар эрди. Ва агар иккаласи тил билла айтур қобилиятлари бўлса, ўз тиллари билла кўп айтсалар эрди. Ва агар

муболага қилсалар (бу ерда "Ҳеч бўлмаса" маъносини билдиради.-с.ғ) иккаласи тил билла тенг айтсалар эрди". Айтиш керакки, Алишер Навоий шарқ шеърининг 16 жанр ва турида ижод қилди, 13 номда насрий ва бошқа асарлар (таржима асарлар ҳам бор) ёзди. Бу билан у ўз замонида туркийга деб аталган она тилининг сўз бойлигига, назокатини юксак бадий маҳорат билан исботлаб, далиллаб берди. Форсийда яратилган машҳур асарларни туркийга таржима қилиб, ўз халқини улардан баҳраманд қилди. Узининг насрий асарида Навоийнинг миллий тил, миллий адабиёт учун курашинини, ёзган асарларини катта жасорат деб юксак баҳолаган Хусайн Бойқаро ҳам миллий тил тақдирини юзасидан муайян тадбирларни амалга оширган. У ўз она тилида ижод қилишга чорлаб, махсус фармонлар берган.

Milliy istiqlol g'oyasi

Хусайн Бойқаро "Хусайний" тахаллусида она тилида шеърлар ёзган соҳибидевон шоир ҳам эди. У ўзи фаол иштирок этган ва бошқарган "Олий мажлис"лар деб аталган анжуманларда етук бадий асарлар, уларнинг тили ва гоёси, бадииятига оид тилсому тафсиллар, санъату воситалар мунтазам муҳокама этилиб турган. Бу эса саройда, қолаверса адабий-маданий мухитда миллий завқ-шуур ва миллий ғурурни барқарор этишга хизмат қилган.

Алишер Навоий "Маъжolis un-nafois" да икки тилда (форсий ҳамда туркийда) ижод қилган шоирларга алоҳида таъриф беради. Лекин улар гоёта кам сонли бўлган. 459 ижодкордан 39 шоир туркий бўлиб, шулардан 12 нафари "Зулсонайн" бўлганлар. Айтиш керакки, темирий шахзодаларнинг ўз она тилларида шеър битганлари (22 нафаридан 12 нафари) гоёта мароқли маълумотлардир. Навоий таъкираси XII асрнинг ўзига 3 марта форсийга таржима қилингани (1521-22й). Хиротда, Фахрий Хиротий, 21522-23й. Истамбулда, Муҳаммад Қазвиний, 1598 й. Нишопурда, Шоҳ Али Абдуали) маълум. Яқинда асарнинг яна бир таржимаси ҳақида хабар топдик. 1826-

27 йилларда Абдулбоқий Шариф Ризавий томонидан бажарилган бу таржима Мадрасда (№ 445) маъфуз экан. Учинчи таржимани 43 йил интиқидан кейин Британия Миллий музейидан (ягона нусха) олишга муваффақ бўлдик, шояд туртинчиси микрофильмига ҳам етишсак. Навоий асарига бўлган бу эътибор унда давр маданий ҳаётининг кенг акс этирилгани, замондошларига бағишлангани, адабиётнинг юксак бадийлиги, гоёвийлиги борасидаги илғор қарашлари, ижод аҳлининг ҳар жабҳада фаол, ахлоқий, ҳаётий, эътиқодий фазилатлари (шахсияти) холис бўлишлари таъкиди ва бошқа хусусиятлар билан изоҳланди.

Истиклол мумтоз адабиётимизга кўп масалаларга янгидан ёндошиш, асарларни ўрганиш, нашр этиш имконини берди. Навоийнинг "Муножот", "Сирож ул-муслимин", "Рисолаи тайр андоҳтан" нашр қилинди.

Улар ҳақида мақолалар эълон қилинди. Истиклол туфайли Техрондаги "Кохи Гулистон" музейида сақланган Навоийнинг табаррук дастхатининг микрофильмини олиб, нашр этишга муваффақ бўлдик. Буюк миллатпарвар шоирнинг миллат осудалиги, давлат барқарорлиги, миллий маданият ривожини, миллий адабиёт раванки йўлидаги муҳнатлари, интилишлари, ўз асарларида кўтарган гоёлар ҳозирги кунда ҳам долзарб, замонамиз талаблари даражасида. Ўтмишдаги алломаларимиз яратган маънавий-маърифий кадрларимизни ўрганиш, ўзлаштириш, ҳеч шубҳасиз миллий онг, миллий ғурурни тўғри шакллантиради, тўғри йўналтиради, рақиб, ёш авлод руҳиятини бойитади, мустақамлабди, бир сўз билан айтганда, ана миллий ғурур деган тушунча қамраб олинган кенгайтиради, юксак фазилатларни янада камол топтиради.

Суйима ГАНИЕВА,
ТДШБ доценти,
Абу Райҳон Беруний
номидаги
Ўзбекистон Давлат
муқофоти
лауреати

Суратда: изланувчан муаллима Гулчеҳра Абдурахимова дарс пайтида. Бурҳон РИЗОҚУЛОВ олган сурат

"Йил ўқитувчиси - 2001" республика кўрик-танлови иштирокчиси, Наманган вилояти Учқўрғон туманидаги 40-ўрта мактабининг она тили ва адабиёти фани муаллими Гулчеҳра Абдурахимова Саид Аҳмадининг "Уфқ" романидаги "Қочоқ" мавзусини ўтаётган, ундан бир лавҳа келтирди: *Икромжон ўғлига қарата миллик тепкисини босди, ўқ Ватан хоинига отилди.*
- Хайрият, тегмади, — деди у...
Муаллима бу эпизод орқали Шералижон ҳолатини тасвирлар экан, Миробод туманидаги 8- "Е" синф ўқувчиларида қочқиликни бағрига сиғдира олмайдиган халқ ҳақида бус-бутун тасаввур уйғота олди. Она-Ватанини ҳар ким ардоқлаши лозимлигини мисоллар ёрдамида исботлади. Зеро, Ватан она каби ягонадир.
Янги мавзу: Абдулла Ориповнинг "Она сайёра" шеърини ўқишда ҳам муаллима ўзига хос усуллардан фойдаланди. Шоирнинг ижодий маҳоратини, шеърдаги она-Ватанга муҳаббат туйғуларини аниқ услубларда очиб берди. Дарсин янада мустақамлаш мақсадида ўқувчиларга расмларга қараб ҳикоя туздирди, шеърни ифодали ўқитди. Шунингдек, дарсда лўғат билан ишлашга, шеърдаги тилмақомларни бир-бирига қиёслашга катта эътибор қаратилди. Хуллас, танловда муаллиманинг адабиёт тушунчаларини ўқувчиларнинг онгига етказиш борасидаги усуллари кўпчиликланмаъқул бўлди.

ҚИШЛОҚ ЗИЁЛИЛАРИГА МАДАД

Вазирлар Маъжасининг шу йил 25 январдаги "Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини аниқ йўналтирилган тарзда қўллаб-қувватлашни курайтириш тўғрисида"ги қарори халқимиз томонидан қизгин урганлимоқда. Қарорда белгилангандек, умумтаълим мактаблари ҳамда махсус мактаб-интернатлари ва меҳрибонлик уйлари тарбияланаётган ота-онасиз болаларга қўрсатилаётган таълим ва ҳимоя шароитлари янада оширилади. Шунингдек, қишлоқ жойларида ишлайдиган ўқитувчиларнинг ахборот билан таъминлан-

ганлигини яхшилаш чораларининг қўрилгани муаллимларни мамнун этди.
Барча фан муаллимлари ўз устида ишлайдиган, юртимизда, дунёда булаётган энг сунгги узга-

Munosabat

ришлар, янгиликлардан хабардор бўлишлари лозим. Айниқса, қишлоқ мактабларида бу жуда муҳим. Қарорнинг 5-бандида "... умумтаълим мактаблари, академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг кутубхона фонди унтакча

турдаги газета ва журналларга, асосан республика оммавий ахборот воситаларига маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига мажбурий обун қилиниши" белгилаб қўйилган. Бу қишлоқ зиёлиларининг айни дидидаги гап бўлди. Бир сўз билан айтганда, мазкур қарор таълимга булган бекиёс эътибор намунаси бўлди. Бу эса жамиятимиз раванкида муҳим аҳамиятга эга.

А. АҲМЕДОВ,
Андижон вилояти халқ таълими бошқармаси бошлиғи ўринбосари

ГАЗЕТАМИЗНИ ВАРАҚЛАГАНДА

● **Қувур ёрилиб кетди**
лекин ўқиш тўхтамади
2-бет

● **Тадбиркор «Булбулча»**
2-бет

Ma'rifat
МАСЛАХАТХОНАСИ
2-бет

● **Шоберди бахшининг ўқитувчи эканлигини биласизми?**
3-бет

● **Ватанни севмоқ фарздир**
Бир соатлик дарс
3-бет

● **Маданият техникумига маданиятсиз қабул**
ёхуд 250 доллар пора билан қўлга тушган директор ҳақида
4-бет

Султонмурод ОЛИМ
● **«Хамса»нинг «Бисмилло...»си**
5-бет

● **Германияда касб-хунар таълими**
6-бет

● **Минг хил касофат манбаи**
6-бет

● **XXI аср биринчи қишки олимпиада кундалигидан**
7-бет

● **Юлдузлар илми**
8-бет

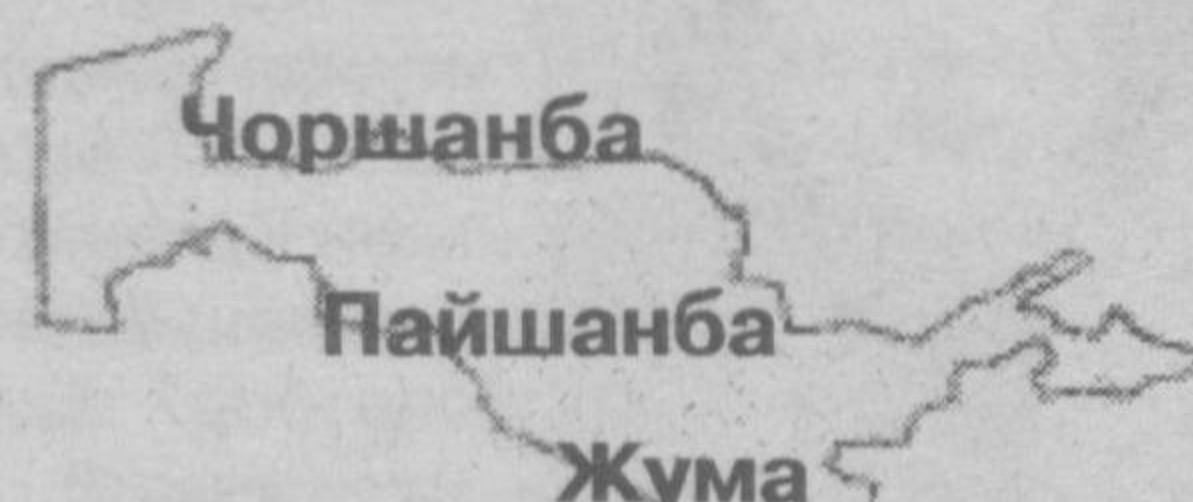
ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 11 февраль кун Оқсаройда Германия федерал мудофаа вазири Рудолф Шартингни қабул қилди ва учрашув чоғида икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш, минтақавий хавфсизлик масалалари муҳокама қилинди.

ЎҚУВ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиш академиясида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ҳокимларининг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича ўринбосарлари, қишлоқ туманлари ҳокимлари ҳамда агроном таълим ва идоралар раҳбарлари дастлабки гуруҳи учун ташкил этилган семинар-мунозаранинг илк босқичи бўлиб ўтди.

СЎНГГИ УЧ КУН МУЖДАЛАРИ

ТАДБИР

Алишер Навоий таваллуд топган кунни кенг нишонлаш мақсадида пойтахтдаги Миллий боғ мажмуасида ўтган тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Султонов, Бош вазир ўринбосари Х. Кароматов иштирок этди ва Ўзбекистон Қарамони Абдулла Орипов, навоийшунос олима С. Ганиевалар сўзга чиқиб, бобокалонимизнинг бой маънавий меросига алоҳида тўхталдилар.

СУХБАТ

Инсон ҳуқуқлари бўйича республика Миллий марказида бўлиб ўтган "Фуқаро, жамият, қонун" мавзусидаги давра суҳбатида мутасадди ташкилотлар вакиллари, олимлар, чет эл мутахассислари иштирок этди ва инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий марказ директори, профессор А. Саидов маъруза қилди.

ҚАДРЛАШ ИНСОНИЙ БУРЧИМИЗ

Кечагина ёш бола эдим. Бугун эса улғайиб, ўша ўйинқароқлигимни ширин хотирлар билан эслайман. Бувижоним айтиб берган эртақлар ҳамон эсимда. Бизнинг бекаму-кўст камол топганимизда ота-онамизнинг ҳиссаси катта. Болалик пайтимиздан бизларни оқ юзиб, оқ тараган, биз учун қайғурган, ўзи емай бизга берган ҳам ота-она хисобланади. Улар кексайғач ҳамхўрлик қилиш эса бизнинг вазифамиз.

2002 йил Президентимиз томонидан "Қарияларни қадрлаш йили" деб эълон қилинди. Бундан кўриниб турибдики, ўзбек халқи қарияларни улуғлайди ва эъзозлайди. Энди уларни асраш учун биз ёшлар меҳнат қилишимиз керак. Зеро, "Қари билганини пари билмас" дейдилар. Қариялар кўпни кўрган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотиган, яхши билан ёмонни ажрата оладиган инсонлар. Улардан кўп нарсани ўргансак, фаолиятдан ибрат оласак арзийди. Қарияларни қадрланг, деган гап тағида ҳаётини тажриба мужассам. Қарияларнинг Карим ва хадисларда ҳам бунга бот-бот ишора қилинган. Бу бизнинг удум, аънамамиз. Шу аънаманинг давом қилдириш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Ўғил қурбонбоева,
Тўртқўл туманидаги 64-иктидорли болалар мактабининг 9-синф ўқувчиси

МАХСУС ЙЎЛАКЛАР

Таиланд пойтахти маъмурияти шаҳар кўчаларида велосипед учун махсус йўлақлар қуришни бошлади ва аҳолини транспорт ўрнига кўпроқ велосипедлардан фойдаланишга қачирди. Бу нафақат автомобиллар тикилиш бўлган жойда қулай бўлибгина қолмасдан, балки соғлиқ учун ҳам фойдалидир.

Ўқитувчи ён дафтари

ЧАП ҚУЛОҚ АФЗАЛ

АҚШнинг Хьюстон университети олимлари тадқиқотлардан сўнг шундай хулосага келдилар: агар маҳбуб ёки маҳбуба бир-бирларига кўнгли изҳорларини, ҳис-туйғуларини баён этмоқчи бўлсалар, бунда чап қулоққа шивирлаган маъқул. Маълум бўлишича, ўнгига қараганда чап қулоққа айтилган сўзлар хотирада узоқ сақланиб қолаётган экан.

КЕЛЬН СУВИ

Кундалик турмушимизга сингишиб кетган одеклоннинг пайдо бўлиш тарихини биласизми? Маълум бўлишича, Германиянинг Кельн шаҳрида 1709 йилда ўткир хидли сув сотила бошланади. Кейинчалик французлар ушбу маҳсулотни "кельн суви", яъни "одеклон" тарзида талаффуз этадиган бўлишди ва бу атама оммалашиб кетди.

«ЧАНГИ» БИРИНЧИ

Япониялик мутахассислар ўтказган сўров натижаларига қўра, бугунги кунда энг қулай аэропорт Сингапурдаги «Чанги» аэропортидир. Бу аэропорт кейинги йилларда жаҳонда кўзга ташланган Сянган ва Франкфурт аэропортларидан йўловчиларга хизмат кўрсатиш бўйича анча ўзиб кетган. Энг нуқулай аэропорт сифатида мутахассислар Таиланд аэропортини қайд этишган.

«ЭЪВОЗ ИНСОННИ ЁШАРТИРАДИ»

Анджон вилояти халқ таълими тизимда меҳнат қилиб, қарилик нафақасига чиққан фахрийларни йўқлаб туриш, уларни байрам ва тантаналарда муборакбод этиш аянганга айланган. Фарзандларимиз камолотига ҳисса қўшган халқ таълими фахрийларининг 3600 нафари бугун яна қизгин меҳнат кучида. Уларга имкон қадар эътибор қаратиш, кунгилдагидай меҳнат ва дам оlishларини таъминлаш таълим тизими раҳбарларининг доимий эътиборида.

2002 yil — Qariyalarni qadrlash yili

тинқул туманидаги 22-урта мактаб фахрий муаллими, "Эл-юрт ҳурмати" ордени соҳиби Робихон Имомнова, Хужабод тумани халқ таълими бўлими фахрийлар кенгаши раиси Зулдухжа Карамхужаевлар жорий йилда амалга оширилган муҳим вазифалар ҳуусида уларнинг фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Орифшон СИДДИКОВ, "Маърифат"нинг махсус мухбири

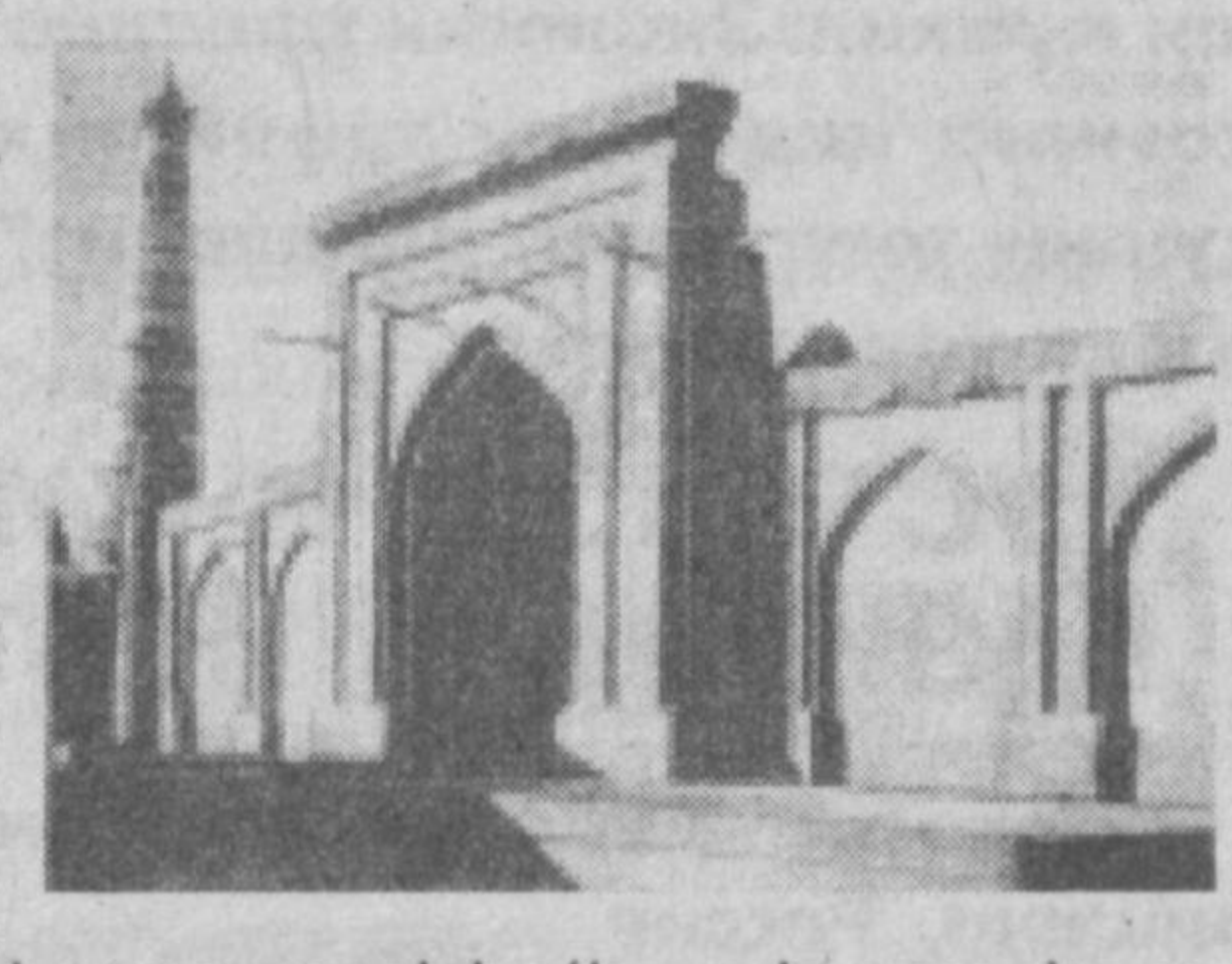
1990 йилнинг 31 октябрида Ўзбекистон Республикасининг Мулкчилик тўғрисидаги қонун қабул қилинди. Бу Республика тарихида мулк ҳақидаги биринчи ахлат қонун эди. Ушбу қонун ўз даври учун ўта муҳим, прогрессив аҳамиятга эга эди (кейинчалик мулкнинг муносабатларини айрим жиҳатлари Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексида ҳам нормаланди). Ҳар бир давлат, жамият ва айни вақтда оила, фуқаро учун ҳам мулк биринчи моддий манба ҳисобланади. Мулкчилик масаласининг ижобий ҳал этилиши, айниқса, те-

лиқ қилиш мол-мулкни қўлда ёки бирон жойда сақлаб туриш; фойдаланиш — мол-мулкнинг иқтисодий хусусиятларини мақсадга мувофиқ равишда ўзлаштириш; тасарруф этиш — мол-мулкнинг юридик тақдирини белгилашдир. Бир сўз билан айтганда, қонунга биноан ҳар бир шахс (фуқаролар — Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, чет эл фуқаролари, фуқаролиги бўлмаган шахслар; юридик шахслар — мажбурий, хорижий, қўшма; давлат — Ўзбекистон Респуб-

GO'ZAL YURTNING O'ZIGA XOS, O'ZIGA MOS QIYOFASI

ABDULLAXON MADRASASI — me'moriy yodgorlik. Buxorodagi qo'sh madrasa ansamblining shimoliy qismida joylashgan. Me'moriy noma'lum, Abdullaxon II qurdirgan (1588-90). Tuzilishi odatdagi madrasalardan ancha farq qiladi. Hovli atrofini ikki oshonli hujralar o'rab turadi. Har ikki tomonida baland peshtoq joylashgan.

МУЛКЧИЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН 2-мақола

лиқаси давлати ва хорижий давлатлар) мулкдор бўлишга ҳақли бўлади. 2. Мулк дахлсиз деб эълон қилинди. Унга кўра, мулк мулкдордан ҳеч қачон, ҳеч ким томонидан қайриқонуний тарзда тортиб олиниши, таъвоуз қилиниши мумкин эмас. 3. Мулкдорнинг ўз мол-мулкни тасарруф қилишда мулкдор эркинлиги белгиланди. Яъни, у мол-мулкни сотиб юборадилми, ҳада қилдилми, айирбошлайдилми, ижарага берадилми, мерос қилиб қолдирадими, гаровга қўядими, ҳисобдан чиқарадилми, бу унинг ўз иши ҳисобланади. 4. Мулкдор ўз ҳуқуқини амалга ошираётганда ўзга

ҳуқуқининг объектлари доираси ҳам мисли қўрилмаган даражада кенгайди. Мулкдорликка қўйилган мўайян чегара — чеклашлар олиб ташланди. Қонун айни пайтда бир қатор мажбуриятларни ҳам ўқийди. Бу — қонун тилида мулк ҳуқуқини амалга оширишнинг шартлари ҳам деб юретилади. Чунончи, ўзгаларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларига путур етказмаслик, ўзининг устунлик мавқеини суистеъмол қилмаслик, фуқароларнинг ҳаёти ва соғлиғига, атраф-муҳитга зарар етказмаслик каби. Қонунда белгиланишича, Ўзбекистон Республикасида мулкчилик муносабатлари

ҳокимияти органларининг қарорига кўра, жамият манфаатларини кўзлаб, мулкдорнинг мулк ҳақ бераварига олиб қўйилган ҳолларда мулк ҳуқуқининг кафолатлари ҳақида гап сўз бўлиши мумкин эмас. Шунингдек, қонун Ўзбекистон Республикаси мулкчи ҳуқуқини бекор қиладиган қонун ҳужжатини қабул қилган тақдирда, уни қабул қилишдан етказилган зарар ихтиёрий сўраётда ёки суд тартибда мулкдорга тўла ҳажмида ҳўлинишни, давлат барча мулкдорларга ўз мулкчи ҳуқуқларини ҳимоя қилишлари учун тенг шароитлар яратиб беришни ҳам нормалаган. М. БАРАТОВ

Ўзимизга қайтган кадрятларимиздан энг асосийси — муқаддас динимиз. Иймон-этиқодли бўлиш бугун одамийликнинг мезонига айлана боряпти. Исломини ўрганиш эса "бисмилло..."дан бошланади. Бунинг муаллими Шарқнинг барча буюк сиймолари ижоди ҳам тасдиқлайди. Алишер Навоий "Хамса"ни бир бутун асар қилиб яратди. Бу бешликдаги "Ҳайрат ул-аббор", "Фарҳоду Ширин", "Лайлоу Мажнун", "Саъйи ай сайёра", "Садди Искандарий"нинг ҳар бири муқтақил ва мукаммал достон, гўё "Хамса"нинг бир боби янглиг тасаввур уйғотади.

Лекин эрур ҳам қатигу ҳам махур, Уйлақ охиждурур андин вуқуф. Бобдаги таърифу тасвирнинг бундан бу ёғи бевосита ана шу йўл билан алоқаманд тарзда кечади. Хаммаси кимнинг отланганига боғлиқ. Бу жиҳатдан одамлар икки тоифага бўлинадилар: ахли рад бор, ахли қабул бор. "Ахли рад" — рад этилганлар, "ахли қабул" — қабул қилинганлар дегани. Ахли рад учун "Бисмиллохир раҳмонир раҳим"нинг ҳар бир ҳарфи бир байойи бад. "Бо" (яъни "б") ҳарфи биринчи бўлиб раддан бонг уриб, балолар ёғдиради: "Бо"си ибодин урар аввал сало, "Бо"ки дегайлар не бўлур жуз бало.

"Хе"си ("ҳойи хавваз"и), худди чангакка ўхшагани сабабли, ҳалок этиш учун қармоқ тортади: "Хе"си ҳалок этгани қуллоқбаш, Махлақа қалби аро қуллоқбаш. "Нун" (яъни "н") камоннинг ёйига, шунингдек, ўроққа ҳам ўхшайди. Шоир тасвирида "нун" ўқ отиш учун ўз камони ёйини тутди, йўқ, балки, боқийлик эканини ўриб ташлаш учун ўроғини қўлга олди: "Нун" чекиб эл саҳми учун ёсини, Балки бақо заръи учун досини. "Ё" (яъни "и") ҳарфи муҳолифига: "Олдимда ҳаётингни фидо қил!" деб нидо чекапти: "Ё"си муҳолиф сори ҳарфи нидо, Яъни эт олдимда ҳаётинг фидо. "Бисмиллохир раҳмонир раҳим"даги ҳарф-ку ахли радга тинимсиз раҳна солар экан, ундаги нуқталар ҳам тинч турмайди — шоир тасви-

ваз"лари эса ваҳдат (ягоналик) гунаҳига бешик: Равзаий жаннатга эшик "ро"лари, Гунҷайин ваҳдатга бешик "хо"лари. "Миннат" сўзидан "м" ҳамда "н" товушлари борлигидан фойдаланиб, шоир, "мим" (яъни "м") ва "нун" (яъни "н") ҳам энди жонга чекисиз миннатлар қўяди, дейди: "Мим"ки "нун"дин қилибон интиҳо, Жонга қўюб миннати бемунтаҳо. "Ё" (яъни "я") билан "мим" (яъни "м") қўшилиб, "ям", яъни денгизни ҳосил қилади, у эса ахли қабулни қарам, яъни саховат баҳрига фарқ этади: "Ё" била "мим"и қилиб изҳори ям, Айлагали гарқайи баҳри қарам. Ахли рад учун нуқталар тош эди. Ахли қабул учун ҳам улар — тош. Бирок энди улар ташдидлар билан бирга чакмоғу тош бўлиб, "алиф" (яъни

"Мехрибон ва раҳли Оллоҳ номи билан бошлайман..." Бисмиллохир раҳмонир раҳим, мисраси билан бошланиб, "Садди Искандарий":

Ахли рад учун "Бисмиллохир раҳмонир раҳим"нинг ҳар бир ҳарфи бир байойи бад. "Бо" (яъни "б") ҳарфи биринчи бўлиб раддан бонг уриб, балолар ёғдиради: "Бо"си ибодин урар аввал сало, "Бо"ки дегайлар не бўлур жуз бало.

ҳаракат белгиси билан шу йўлга киришга ишорат этади: Лек қачон қатъига ахли қабул, Азм қилиб айласа ул ён нузул, "Бо"си бурун "бо"йи башорат дурур, Ҳамзаси кирмакка ишорат дурур.

Шунда бир нозик жиҳат ойдинлашади. Беҳиз эмаски, "Бисмиллохир раҳмонир раҳим" калимасидан олдин "Азуз биллохи мин аш-Шайтонир раҳим" деган сўзлар айтилиб, Шайтон қувилди.

«ХАМСА»НИНГ «БИСМИЛЛО...»СИ

"Син" (яъни "с") эса худди наҳанг балиқ орқасининг арриси (чунки ёзилишда "син"нинг уч тиши бўлади), унинг ҳар парраси юз кемага офат етказиши: "Син"и наҳанг орқасининг арриси, Юз кеманинг офати ҳар парраси. "Син" (яъни "с") билан "мим" (яъни "м") йўлида ҳам кўп машаққатлар бор: "Син" била "мим"и йўлида кўп хумум, Йўли хумум онингу ели самум. "Мим" (яъни "м") шаклан илонга ўхшаши Навоий учун жуда кўл келган: "Мим"и йилони даминдун ўт сочиб, Йўл бошида ётибон оғзин очиб. "Алиф" (яъни "о") ва "лом" (яъни "л")нинг узун чўзилиши шонга уларни ханжарга ўхшатиш имконини берган, уч "алиф" билан уч "лом" олти ўткир тиг: Уч "алиф", уч "лом"и солиби руста-хез, Олти жиҳатдан чекибон тиги тез. Араб тилида иккита "хе" ҳарфи мажбур. Бизда улар бир товуш тарзида талаффуз қилинса ҳам, араб тилининг ўзи учун улар бошқа-бошқа товушларни ифодалаб келади. "Бисмиллохир раҳмонир раҳим"да уларнинг иккаласидан ҳам бор. Улардан биринчиси — "хе" ("ҳойи хутти")лар учун худди найзалар учу каби қон тўкишга чоғланган: "Хе"лар учун қатл ишида тез ўлуб, Румҳ учидек ҳар бир хунрез ўлуб. "Ре"лари-ку, бир қарашда, яқинлашиш сари интилаётгандек кўринади лекин, аслида, улар чекисиз-чегарасиз зарарлар етказилади: "Ре"лариким зоҳир этиб иктирон, Фош ўлуб ондин зарари бегарон.

ҳаракат белгиси билан шу йўлга киришга ишорат этади: Лек қачон қатъига ахли қабул, Азм қилиб айласа ул ён нузул, "Бо"си бурун "бо"йи башорат дурур, Ҳамзаси кирмакка ишорат дурур. "Син"и (яъни "с") эса саломат йўлининг зийнати, йўқ, балки, саодат озининг ойинаси: "Син"и саломат йўлининг зийнаси, Балки, саодат юзи ойинаси. "Мим" (яъни "м") мақсад манзил сари йўл очади, балки, у ана шу манзилдаги бир сарчашма, чунки ёзувда "мим" бўлоққа ўхшайди-да: "Мим"и очиб манзил мақсадга йўл, Балки, бу манзил аро сарчашма ул. Унинг ҳар бир "алиф"и (яъни "о") жон орасида, чунки "жон" сўзининг ўртасида ҳам "алиф" келади-да, улар қоп-қоронғу келиши ёритувчи шамга ўхшайди: Ҳар "алиф"иким, еридуру жон аро, Шам ўлуб ул тоза шабистон аро. "Лом" (яъни "л")лари ахли қабулларга зафар байроғи янглиг жилавланади: "Лом"лари борча ливойи зафар, Бериб анга жилава ҳавойи зафар. "Хо" ("ҳойи хутти") Ҳақикатни жилава қиладиган жойга айланганда, унинг "лом" (яъни "л") билан бирикқувидан эса "ал-мулку лаҳ", яъни "бугун" мулк унинг (Оллохнинг) ихтиёрида калимаси ҳосил бўлади: "Хо"си хувиятини қилиб жилавоғ, "Лом"и била қойил "ал-мулку лаҳ". "Бисмиллохир раҳмонир раҳим"нинг "ро" (яъни "р")лари нақд жаннатга эшик, "хо" (яъни "ҳойи хав-

"о") шамини ёқади: Нуқтава ташдид анга чакмоқу тош, Қилмоқ учун партав "алиф" шамъи фош. Сукун (яъни ёпиқ бўғиннинг тугаганини билдирувчи белги) кўнглиг бўйнига тавқ, яъни ҳалқа, нуқта эса жон кўйнига боқийлик дурларини солади: Жазми солиб тавқ кўнгул бўйнига, Нуқта бақо дуррини жон кўйнига. Бу тоифа учун "Бисмиллохир раҳмонир раҳим"нинг ҳаракатлари ҳам, сукунлари ҳам — хайрихоҳ. Хуллас, Навоий бобомизнинг талқинларига кўра, ахли раднинг "Бисмиллохир раҳмонир раҳим" сари азмида "доғ узра доғ" бўлса, ахли қабул учун бу йўлда "боғ узра боғ" гуллаб-яшнаб турибди. Демак, бу сўзлар бағрида биринчи тоифа учун — қаҳр, иккинчи гуруҳ учун эса — лутф, яъни ширин сўз бор. Биринчи йўлда ўтлар ёқса, иккинчисидан марҳамати билан ўтга сувлар сепади. Шунда шоирнинг лирик қаҳрамони Навоийга мурожаат қилиб, уни йўлининг яхши-ёмонидан кўрқмай, иш бошлайверига ундайди, чунки "Бисмиллох" деб ишга киришилса, Оллоҳ бандасини ўз марҳаматидан бенаҳсиб қолдирмайди. Истабон, эй хаста Навоий, наво, Бўйла сафарга қилур эрсанг ҳаво,

Йўл ямону яхшисидин ема гам, "Бисмиллох", дегил-у, қўйгил қадам. "Ҳайра санойин лимуфиз ил-қарам" — Ким қарамидин эрур эл муҳтарам. "Хамса"нинг "бисмилло..."си ана шундай. Қўриб ўтилганидек, Навоий боб бошида "бисмилло..."нинг умумий

Бисмиллохир раҳмонир раҳим, Риштага чекти неча дурри ятим. Кейин шоданинг ипи ҳақидаги таърифу тасвиқ кетади. Бақо жанжини қўриқлаб ётган аждарҳо. Хаммаси инкор этар экан, Навоий бу шода — арши аълоини ёритиб турган бир қандил, дев давом этади. Бу қандилнинг устига эса ягоналик (яъни Худо) боғининг кўмриси ошён қурган. Ана шу ип — ваҳдат (ягоналик, яъни Худо) ҳазинасига йўл. Аслида жуда яқин бўлган бу йўл — ҳам оғир, ҳам хавфли:

Бадийи адабиёт тугул, ҳар қандай фикрий баёнда ҳам қиёснинг ўрни —

Бисмиллохир раҳмонир раҳим... Мехрибон ва раҳли Оллоҳ номи билан бошланган ишонинг охири баҳайр бўлади, иншооллоҳ.

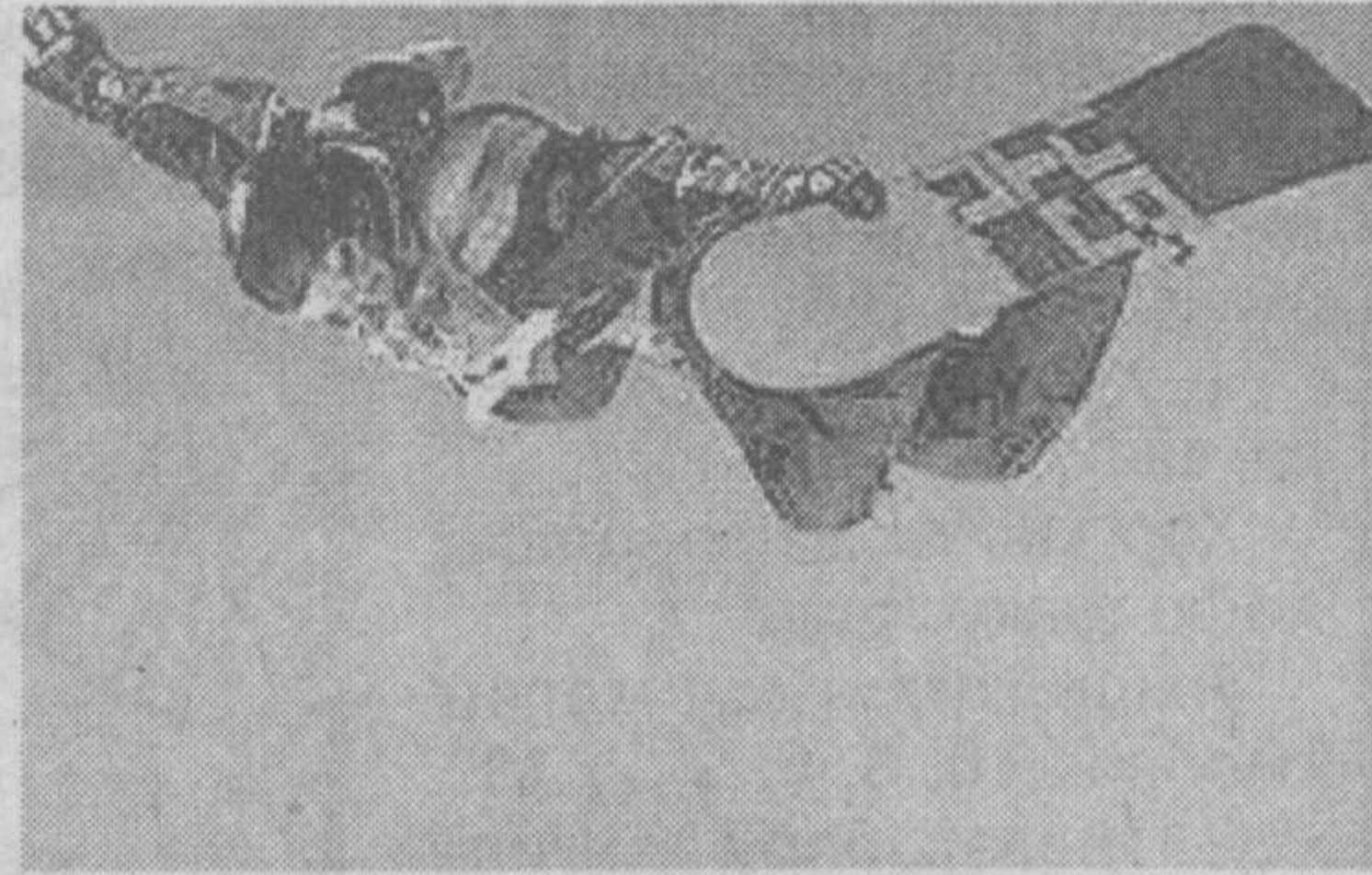
Султонмурод ОЛИМ

XXI АСРНИНГ БИРИНЧИ ҚИШКИ ОЛИМПИАДАСИ КУНДАЛИГИДАН

ЯНГИ ЧЕМПИОНЛАР КАШФ ЭТИЛМОҚДА

Америка Қўшма Штатларининг Солт-Лейк-Сити шаҳрида ўтказилаётган қишки Олимпиада ўйинларида янги чемпионлар кашф этилмоқда. Жумладан, Германиялик конькичи Клаудия Пехштайн янги рекорд ўрнатди. У уч минг метрлик масофада финишига 3 минуту 57,70 секундда етиб келган бўлса, иккинчи бўлиб голландиялик Ренате Гроневольд ҳамда учинчи бўлиб канадалик Синди Клауссенлар етиб келишди.

18 Ёшли Кларк

Сноуборд бўйича ўтказилган мусобақаларда Келли Кларк АҚШ терма жамоасига биринчи олтин медални тухфа этди. Иккинчи ўрин эса ҳозирча номаълум, боиси, франциялик Дориан Видалнинг бу ўринга номзодлик қилишига кесилган қувур ҳалал берди. Учунчи ўрин эса швейцариялик Фабьен Ретерелга насиб этди. 18 ёшли Кларкнинг галабасини эса америкаликлар тантанали нишонлашди.

ИТАЛИЯЛИКЛАРНИНГ БИРИНЧИ ОЛТИН МЕДАЛИ

Чана спорти бўйича ўтказилган мусобақаларда италиялик Армин Цоггелер ўз ватани учун биринчи олтин медални кўлга киритди. Яқка чангичилар ўртасида у биринчилиكنи кўлга киритган бўлса, айнан шу спорт тури бўйича уч карра олимпия чемпиони Германиялик Георг Хакл иккинчи ўринни эгаллади. Учунчи ўрин эса австриялик Маркус Прокка насиб этди. Бу гал олтин медални олишга муваффақ бўлган 28 ёшли Цоггелер 1994 йил бронза, 1998 йил эса кумуш медални кўлга киритганди.

"ОЛИМПИАДА-2002"НИНГ ИЛК ГОЛИБЛАРИ

Тог чангиси бўйича эркаклар ўртасида 30 километрлик масофага эркин усулда боришда испаниялик Йоханн Мюлег биринчилиكنи кўлга киритди. Австриялик Кристиан Хоффманн ва айнан шу давлат терма жамоаси номини ҳимоя қилаётган россиялик Михаил Ботвиновлар иккинчи ҳамда учунчи ўринларни эгалладилар. Мутахассислар эса швейцариялик Пер Элофссоннинг галабасига ишонилган эса-да, лекин у бу ишонччи оқлай олмади. Аёллар ўртасида италиялик Стефания Белмондо финишга ҳаммадан аввал етиб келган бўлса, ундан кейинги ўринларда россиялик Лариса Лазутина, сўнгра чехиялик Катерина Ноймановалар келишди.

БИРИНЧИ МУВАФФАҚИЯТ

90 метрлик трамплиндан сақраш мусобақаларида швейцариялик спортчи Симон Амман олтин медал олишга сазовор бўлди. Бу галаба швейцарияликларнинг ушбу спорт тури бўйича биринчи муваффақиятлари ҳисобланади. Эндигина 20 ёшга кирган Амман 98 метрлик баландликдан сақраган бўлса, Германиялик Свен Ханнавальд ва польшалик Адам Малишлар иккинчи ва учунчи ўринни эгалладилар.

ЖИЗЗАХЛИКЛАР — БИРИНЧИ

Яқинда Жиззах шаҳридаги олимпия захиралари коллежиди ўсмирлар ўртасида Ўзбекистон биринчилиги бўлиб ўтди. Кураш мусобақасида мамлакатимизнинг барча вилоятларидан келган энг кучли ва иқтидорли спортчилар 42, 44, 48, 52, 57 ва 63 киллограммдан юқори бўлган вазнлар бўйича беллашдилар. Шунинг алоҳида таъкидлаш керакки, турнирда ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрган мезбонлар ўзларининг устунлигини кўрсатишиб, Муқаддас Мўминова, Навбахор Абдурахмонова, Ҳусан Ҳасанов каби ўсмирлар голибликни кўлга киритдилар. Яқиний натижаларга кўра Жиззахликлар республика биринчилигини эгаллашга муваффақ бўлдилар. Энди голиб йигит ва қизлар бу йил ўтказиладиган ўсмирлар ўртасидаги жаҳон биринчилигида иштирок этадилар.

Kurash

Абдусаттор СОДИҚОВ

ФЕРГЮССОН ЎЗ ВАЗИФАСИДА ҚОЛДИ

Англиянинг энг кучли ҳамда энг бой жамоаси ҳисобланмиш "Манчестер Юнайтед" бош мураббийи Алекс Фергюссон яна уч йил ўз вазифасида қоладиган бўлди. У билан клуб раҳбарияти ўртасида шартнома имзоланиб, Фергюссонга тўланадиган йиллик маош 3,5 миллиондан 4,5 миллион фунт (5 миллиондан 6,5 миллион доллар)гачани ташкил этади. Янги шартномага кўра, Алекс Британия футболлида энг кўп маош оладиган мураббий бўлди.

КЛИЧКО ГОЛИБНИ КУТМОҚДА

Тайсон—Льюис учрашувида голиб чиққан боксчиға қарши украиналик Виталий Кличко рингга чиқмоқчи эди. Негадир 6 апрелга режалаштирилган Тайсон—Льюис жангининг қаерда ўтказилиши номаълумлигича қолмоқда. Аммо кунни кеча Кличко Германиянинг Брауншвейг шаҳрида америкалик Вон Бин билан учрашув ўтказди. Ҳозирда украинлик оғир вазнли профессионал боксчи WBC йўналиши бўйича китъалараро чемпион бўлиш билан бирга, шу йўналишда ҳамда WBO бўйича иккинчи ўринларни ва WBA йўналишида эса учунчи ўринларни эгаллаб турибди.

Мураббийнинг ўзи эса нафақага чиқишни режалаштириб янгилигини тан олди. "Мен эмас, балки менинг оилам футболдан кетишимни тақозо этгандагина катта футболни тарк этаман", — деди Фергюссон. Яқин кунларда эса "Манчестер Юнайтед" клуби раҳбарияти янги шартномани эълон қилиш учун матбуот анжумани ўтказди.

АРҚОН ТОРТИШ

5-7 кишидан иборат жамоалар арқоннинг икки томонида бетма-бет турган ҳолда қарши томонни ўз томонларига тортадилар. Кейси томон мусобақадоз томондагиларни тортиб белгиланган галаба чизигидан ўзлари тарафга судраб ўтса, голиб ҳисобланади. Мусобақадозлар ҳар томонда 7 кишидан ташкил топган бўлсалар, уларнинг бақувватлари арқоннинг энг учидида боғланган доирасига тос суяги баландлигида жойлашадилар. Жамоанин қолган аъзолари ҳам арқон марказидан тенг узокликда оёқларини ерга тираб мусобақани бошлаш фармойишини кутадилар. Бошқарувчи ҳакамлар, энг аввало, икки томоннинг тенглигини ҳисобга олишлари керак. Бунинг учун бир томондагиларнинг умумий оғирлиги 210 кг бўлса, иккинчи томоннинг ялли оғирлиги 2-3 кг оғир ёки енгил бўлиши мумкин. Уйинда галабанин тақдирин бутун жамоанин бир тан, бир жон бўлиб курашишларига боғлиқ. Бундай мусобақаларда фарзандлар, ўртоқлар, дўстлар орасида аҳиллик кучаяди. Арқон тортиш ўйини инсон саломатлигини мустаҳкамлаш, иш унумдорлигини ошириш, касалликларга йўлқимаслик учун тананин ҳимоя кучларини оширишга хизмат қилади.

Milliy o'yinlar

Мана шуларни ҳисобга олган ҳолда арқон тортиш ўйинини болалар боғчалари, мактаблар ва ўқув юртлари, маҳаллаларда мунтазам ўтказиб туриш мақсада мувофиқдир. Спорт билан шугулланиб, айниқса, арқон тортишга ўхшашларини оммавийлаштириш орқали ёшлар ташаббускорлигини, ташкилотчилик қобилиятларини ривожлантиришга эришамиз.

Ф.НАСРИДДИНОВ, профессор, Ш.ТўЛАГАНОВ, фалсафа фанлари номзоди

Республика таълим маркази жамоаси марказ маънавий-маърифий ишлар бўлими бошлиги Гулчехра Шаҳобиддинова падали бузруквори ШАҲОБИДДИН ОТАНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика Таълим маркази жамоаси марказ Махсус таълим бўлими методисти Фариди Музаффаровага отаси МУҲАММАД СОЛИЕВНИНГ вафоти муносабати чуқур таъзия изҳор қилади.

"НАСАФ" ЯРИМ ФИНАЛДА!

БАА пойтахти — Абу-Даби шаҳрида бўлиб ўтган Осиё чемпионлари Кубоги "Фарбий—Марказий Осиё" чорак финал гуруҳи баҳсларида иштирок этган Қаршиннинг "Насаф" клуби гуруҳда 2-ўринни олиб ярим финал йўланмасини кўлга киритди. Ҳамюртларимиз "Ал-Кувайт" (Кувайт) ва "Истиклол" (Эрон) клублари билан бир хил — 1:1 ҳисобида дуранг ўйнашган бўлса, майдон эгалари — "Ал-Ваҳда" клубини 2:1 ҳисобида мағлуб этишди.

Айтиш жоизки, юртимиз футболчилари қатор йиллардан бери халқаро мусобақаларда муваффақиятсиз иштирок этиб келаётган эдилар. Ушбу муваффақиятлари билан "Насаф" "Нефтчи"нинг 1994/95 йилги эришган ютуғини такрорлашга яқин турибди. Эсингизда бўлса, ўша йили Осиё Чемпионлари Кубоги мусобақасида фарғоналиклар 3-ўрин соҳиби бўлган эдилар. "Насаф"нинг ярим финалдаги рақибини 24-28 февраль кунлари Жанубий Кореянинг Согвило шаҳрида бўлиб ўтган "Шарқий" гуруҳ ярим финал баҳсларидан сўнг маълум бўлади. Ушбу гуруҳда "Сувон Самсунг Блюингз", "Анян Читаз LG" (иқкаласи — Жанубий Корея), "Даян Шайде" (Хитой), "Касима Антлерс" (Япония) клублари кураш олиб борадилар.

Таъкидлаш лозимки, "Насаф" чемпион — "Дўстлик", кумуш медал соҳиби — "Нефтчи" иштирок этишдан бош тортган, бронза медали соҳиби сифатида Осиё чемпионлари кубоги баҳсларида Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилишга киришган эди.

"СЕНИ ҲАР САФАР МУСОБАҚАГА ОЛИБ БОРАМАН"

М.Ахмедов Самарқанд вилояти халқ таълими бошқармаси қошидаги "ЁШЛИК" кўнглили спорт жамиятида кўп йиллардан бўён меҳнат қилиб келиш билан биргаликда, шу йиллар давомида самарали меҳнатлари эвазига Ўзбекистон халқ таълими аълочиси, оғир атлетика бўйича Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий ҳамда халқаро тоифадаги ҳакам ўнвонларига сазовор бўлган. Куйида у кишининг ҳаётида рўй берган қизиқарли воқеалар билан танишасиз.

Мусобақадан аввал ортиқча оғирликни "ҳайдаш" учун ҳаммомга борардик. Ҳаммомнинг иссиқлиги 120 даражада эди. Бир кун иртотимизнинг ортиқча вазнини "ҳайдаш" учун бирин-кетин терак супургиси билан уни ура бошладик. Шунда ўртоғим иссиққа чидай олмаб бир тоғора совуқ сува бошини ювишини айтиди. Ҳаммомдан чиққач унинг оғирлигини ўлчасак, аввалгидан ҳам оғирлашиб кетибди. Мураббий ундан нега бундай бўлди деб сўраганида, у иссиққа чидалмасдан тоғорадаги совуқ сувни ичганини айтди.

1967 йили Ўзбекистон терма жамоаси Талинда бўладиган ёшлар ўртасидаги собиқ иттифок биринчилигида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий, халқаро тоифадаги ҳакам Александр Богдасаров бошчилигида қатнашиши керак эди. Москвага етиб келганимизда, Талинга жунашимизга анча вақт бор, шу боис мураббий Богдасаров бизларга шаҳарда айланиш учун вақт берди ва Сокольникови метросида учрашишимизни айтиди. Бизлар шаҳарни томоша қилгандан сўнг Сокольникови метроси томон йўл олдик. Одамлардан сўраб айтилган жойга бордик. Лекин, метронинг қайси жойида тўпланишни келишиб олмабмиз. Поезд жунашга озгина вақт қолганида, терлаб кетган А.Богдасаров олдимизга келди. У менга: — Сени ҳар сафар мусобақага олиб бораман, боиси фурашкангни кўриб танидим, — деб айтди. Фурашкани эса мусобақадан олдин бир дўстим сова қилган эди.

1966-1976 йилларда оғир атлетика машғулотлари пайтида футбол ўйнаб ҳар томонлама мускулларимизни чиниқтирар эдик. Ўша кезларда Самарқанд шаҳридаги аэропорт футбол майдонида йиғилиб машқ қилардик. Биздан ташқари бу ерда ўша вақтлари Республикамаизнинг етакчи командиридан бири "Горшицетор" ҳам ўз машғулотларини ўтказарди. Бу команданин мураббий ва ҳомийси раҳматли Ислом ака шундай футбол шайхоси эдики, шогирдларининг айтишича Урганча мусобақадан қайтаётиб, шу йўқлиги сабабли ўзининг тила узугини сотиб, футболчилар билан қайтиб келган эканлар.

Бир кун "Горшицетор" билан ўртоқлик учрашуви ўтказдик. Ҳисоб 1:0, "Горшицетор" жамоаси фойдасига ҳал бўлаётган чоғда менга тўп етказдилар. Сўнгра, тўпни қабул қилиб чопиб бораётган вақтда майдон ўртасидан катта сигир ўтаётган экан, мен тез чопиб келаётган учун сигирнинг устидан сақраб ўтиб кетишман. Бу воқеани кўрган дарвозабон дарвозани ташлаб четга қочди. Мен тўпни дарвозага йўқладим, ҳисоб тенг бўлди. Бу воқеани кўрган Ислом ака ўз командасини майдондан олиб чиқиб кетдилар ва шундан кейин "Горшицетор" футболчилари умуман бизлар билан футбол ўйнамайдиган бўлишди.

Мамажон АҲМЕДОВ

Э Ў Л О Н

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги мактабгача таълим муассасаларига болалар стули, ўйинчоқлар учун шкаф ва болалар кийим шкафи харид қилиш мақсадида 2002 йил март ойида ТЕНДЕР САВДОЛАРИ ЎТКАЗАДИ. Тавсия этилаётган мебеллар стандарт талабларига жавоб берадиган замонавий услубда тайёрланган бўлиши лозим.

Тендерга қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш шарт: • ташкилотнинг молиявий аҳволи тўғрисида банкнинг маълумотномаси; • махсуслот сертификати ва санитария паспорти; • нарх-наво бўйича ва 2002 йил 1 июлгача махсуслотни етказиб бериш имконияти ҳақида тақлифлар; • Халқ таълими вазирлиги "Таълим-Савдо" бош бошқармасининг 20210000500101561001, Меҳнат бўлими ЖСБ, МФО 00423, ИНН 200524742 ҳисоб рақамига бўнақ ўтказилганлиги ҳақида тўлов хатининг нусхаси. Бўнақ микдори тақлиф этилаётган махсуслот умумий нархининг 2,5 фоизини ташкил этади.

Тендер тақлифлари комиссия томонидан 2002 йил 25 февралдан бошлаб 15 март соат 11 гача, фақат иккиланган конвертда, муҳрланган ҳолда қабул қилинади.

Ташқи конвертда корхонанин номи, манзили тўлиқ кўрсатилган ва унга банк маълумотномаси, буюм сертификати ва санитария паспорти, тендер қатнашчиси бўнақ киритилганлигини тасдиқловчи ҳужжат солинади. Ички конвертга тендер тақлифлари, буюмлар рўйхати ва унга қўйилган нархлар кўрсатилган ҳужжат жойланади.

Тендерга 2001 йил 1 августдан кейин рўйхатдан ўтган ташкилотлар қўйилмайди. Шу сабабли тендер қатнашчилари керакли органлар томонидан рўйхатдан ўтганлиги ҳақидаги маълумотномани ҳам тақдим этадилар.

Тендерга қатнашиш учун буюмлар намуналари 2002 йил 5 мартдан бошлаб 14 март соат 14 гача "Таълим Савдо" бош бошқармаси (Тошкент шаҳри, 700077, Сайрам 3-берк кўчаси, 92-уй) кўргазмалар залига қўйилади.

Мурожаат учун манзил: 700077, Тошкент ш., Сайрам 3-берк кўчаси, 92-уй. Маълумот учун телефонлар: 67-28-00, факс 67-28-70

